

Statens landbruksforvaltning
Norwegian Agricultural Authority

PROTOKOLL
fra
telefonmøtet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg

onsdag 4. februar kl. 12:00

(Møte nr. 1- 2009)

Møtet ble satt kl. 12:00

Til stede: Ottar Befring (leder), Steinar Hauge, Pål Haugstad, Ole Anton Teigen og Fredmund Sandvik

Fra SLF: Per Gunnar Skorge, Nina Strømnes Rodem, Bjørn Skjeppe, Ingeborg Randers-Pehrson og Arve Gladheim

Forfall:

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

Sak nr.: 2	Sektor: Grønt	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU:</i> <i>04.02.2009</i>	Tittel: Avsetningstiltak hagebruk - Regulering av matpotet av 2008 års avling	Saks nr. (DL): 200902282- /514.2

Beskrivelse: GrøntProdusentnes Samarbeidsråd (GPS) søker i brev av 22.01.2009 om å iverksette avsetningstiltak for matpotet av 2008 års avling

Hjemmel: Retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av epler, honning og matpoteter, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008

Vedlegg: Søknad fra GPS datert 22.01.2009

Forutsetninger: Det er tilstrekkelig med midler til disposisjon på fondet for omsetningsavgift hagebruk

Behandling i møte: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Omsetningsrådets arbeidsutvalg godkjenner at det kan iverksettes avsetningstiltak for norske matpoteter av 2008 års avling for et kvantum på inntil 5 000 tonn. Avsetningstiltaket omfatter matpotetsorter med unntak av spesialsortene; Mandel, Ringerikspotet og Gullauge. Inntil kr 8 920 000 stilles til disposisjon for å dekke følgende kostnadsposter knyttet til gjennomføringen av avsetningstiltaket:](#)

- Prisnedskrivning:	kr 7 000 000
- Lagerleie, potetmel	kr 595 000
- Rentekostnader, lagring av potetmel:	kr 425 000
- Frakttilskudd, frakt over 200 km	kr 750 000
- HOFF Norske Potetindustrier, adm.kostn. og prøvetaking	kr 150 000

[Det kan overføres midler mellom kostnadspostene etter godkjennelse fra Statens landbruksforvaltning.](#)

[GrøntProdusentenes Samarbeidsråd tildeler kvote til godkjente omsetningsledd i markedsordningen i samsvar med retningslinjen for markedsregulering i potet. Reguleringen gjennomføres for øvrig etter den prosedyre som går fram av GPS' søknad.](#)

Avsetningstiltak hagebruk - Regulering av matpotet av 2008 års avling

I henhold til retningslinjer for gjennomføringen av markedsreguleringen av epler, honning og matpoteter, skal GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) gjøre en vurdering av behovet for å iverksette avsetningstiltak for matpoteter så snart som mulig etter at resultatene av beholdningsregistreringen pr. 1. november foreligger, jf. retningslinjens § 3-3.

GPS søker i brev av 22.01.2009 om iverksetting av avsetningstiltak for matpotet av 2008 års avling. Det søkes om at inntil 5 000 tonn matpoteter kan tas ut av matpotetmarkedet og benyttes som råstoff til HOFF Norske Potetindustrier (HOFF) sin potetmelproduksjon. Forutsatt et reguleringskvantum på 5 000 tonn, vil reguleringskostnadene kunne utgjøre inntil kr 8 920 000.

Beholdning av matpotet av 2008 års avling

GPS har lagt Statens landbruksforvaltnings (SLFs) beholdningsundersøkelse av matpotet pr. 01.11.2008 og pr. 01.01.2009 til grunn for sine vurderinger om beholdningsmengde av matpotet og behov for iverksetting av avsetningstiltak. Etter GPS' vurdering er matpotetbeholdningene nå vel 6 000 tonn større enn matpotetbehovet.

I forbindelse med SLFs beholdningsundersøkelser, skal de godkjente omsetningsleddene vurdere forventet egen omsetning i forhold til egen potetbeholdning. En sammenstilling av tallmaterialet viser at det er rimelig godt samsvar mellom det kvantum som omsetningsleddene vurderer ikke å ha salg på og det "overskudd" av matpoteter som framkommer som et resultat av beholdningsregistreringen.

GPS har konkludert slik i sin søknad om matpotetbeholdning og behov for iverksetting av avsetningstiltak:

"En totalvurdering av beholdningen, markedssituasjonen og de tilbakemeldinger som er mottatt fra de godkjente omsetningsleddene, gjør at GPS vurderer at det fremdeles er stort behov for å regulere minst 5 000 tonn matpotet."

Målpris og noteringspris på matpoteter

Markedsreguleringens formål er på en mest mulig effektiv måte å bidra til uttak av avtalt målpris. GPS har tatt tabellen nedenfor med i sin søknad om iverksetting av markedsregulering for matpotet inneværende sesong. Tabellen viser utviklingen i målpris og noteringspris på matpoteter fra og med uke 45 i 2008 fram til og med uke 3 i 2009.

Uke nr.	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3
Målpris, kr	2,27	2,27	2,43	2,43	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70	2,70
Noteringspris, kr	2,29	2,30	2,29	2,30	2,30	2,30	2,27	2,27	2,28	2,30	2,32

Noteringspris har ligget over målpris for matpotet fra sesongstart og fram til og med uke 47 i 2008. Fra og med uke 48 har noteringsprisen ligget under målpris.

GPS har mottatt opplysninger om at det også selges matpoteter med oppgjørpriser som ligger til dels betydelig under noteringspris, jf. GPS' søknad.

Med bakgrunn i resultatene fra beholdningsregistreringen og utviklingen i noteringspris sammenlignet med målpris på matpotet, deler SLF GPS' vurdering om at det kan iverksettes avsetningstiltak på inntil 5 000 tonn matpoteter. GPS mener at avsetningstiltaket bør omfatte alle matpotetsortene med unntak av spesialsortene; Mandel, Ringerikspotet og Gullauge. SLF mener det er totalbeholdningen av matpotet som bør reguleres i forhold til markedets behovet, mens de godkjente omsetningsleddene har best kunnskap om hvilke sorter som bør inngå i reguleringen.

Leveranse av matpoteter til fabrikk/fôr

Etter retningslinjene for gjennomføring av markedsregulering matpotet, kan følgende avsetningstiltak iverksettes:

- Leveranse av matpoteter til fabrikk
- Leveranse av matpoteter til fôr

GPS har gjort en vurdering av kostnader knyttet til utnyttelse av reguleringspoteter til fôr og til fabrikk (potet som råstoff til potetmelproduksjon mest aktuelt). Med en fôrenhetspris på reguleringspotet som husdyrprodusentene kan akseptere (kr 1,50 pr. fôrenhet), har GPS funnet at det vil være noe mindre direkte kostnader med å nytte reguleringspoteten til fôr sammenlignet med leveranse til fabrikk. Kostnader knyttet til kvalitetskontroll, farging av potetpartiene og transportkostnader vil imidlertid bli større med leveranse til fôr. Dessuten er det større fare for spredning av potetsystemematode (PCN) ved utnyttelse av reguleringspotet som fôr.

GPS konkluderer med at den rimeligste reguleringen skjer ved leveranse av reguleringspotet til fabrikk. SLF deler GPS' konklusjon.

Oppgjørpris for reguleringspotet og sats for prisnedskrivning

GPS har vurdert oppgjørpris til produsent for reguleringspoteter opp mot noterings- og målpris for matpotet, og også opp mot HOFFs priser på potet til sin industriproduksjon, benevnt som C-kontrakter (sams leveranse).

Målpris for matpoteter har vært kr 2,70 pr. kg fra og med uke 49 i 2008 og er uendret til og med uke 9 i 2009. Fra og med uke 9 og til og med uke 25 i 2009 er målprisen kr 2,90 pr. kg. Noteringsprisen har fra og med uke 49 i 2008 og fram til nå vært ca. kr 2,30 pr. kg, ca. kr 0,40 under målpris.

HOFF avregner sine potetprodusenter med en pris på ca. kr 1,20 pr. kg sams vare for poteter dyrket på C-kontrakt (grunnpris på kr 0,94 pr. kg med et lagringstillegg på kr 0,25 for lagring fram til 1. februar). Etter GPS' beregning, vil et oppgjør for reguleringspoteten tilsvarende det en har for dyrking til HOFF på C-kontrakt, kreve en prisnedskrivning på kr 1,21 pr. kg matpotet.

GPS og HOFF har forhandlet og blitt enige om en oppgjørpris fra HOFF på kr 0,35 pr. kg matpotet, uavhengig av tørrstoffinnhold. Med en prisnedskrivning på kr 1,21 pr. kg matpotet, vil produsenten etter dette oppnå en pris på kr 1,56 pr. kg matpoteter. En slik oppgjørpris er direkte sammenlignbar med noterings- og målpris på matpoteter. Etter GPS' vurdering er en oppgjørpris for matpoteter på kr 1,56 pr. kg (kr 0,35 + kr 1,21) for lav i forhold til gjeldende noteringspris. GPS har tatt inn i sin søknad:

”GPS vurderer at dersom prisen for reguleringspoteter settes for lågt, vil det medføre at flere heller vil prøve å selge poteter i markedet til en pris under noteringsprisen. En samlet vurdering gjør at GPS vil anbefale en prisnedskrivning på kr 1,40 pr. kg matpoteter.”

Markedsreguleringen har som formål på en mest mulig effektiv måte å bidra til uttak av avtalt målpris. Etter SLFs vurdering er GPS' forslag om en prisnedskrivning på kr 1,40 pr. kg forsvarlig. Potetprodusentene vil med en slik prisnedskrivning oppnå kr 1,75 (kr 1,40 + kr 0,35) pr. kg. matpotet. Dette er en oppgjørpris som ligger betydelig over den oppgjørpris HOFF har på sine C-kontrakter, samtidig er den lavere enn gjeldende noteringspris, jf. tabell på side 2.

SLF mener at en oppgjørpris på kr 1,75 tilstrekkelig til at potetprodusenter ønsker å delta i reguleringen. Dersom oppgjørpris for reguleringspoteter settes tilnærmet lik noteringspris, vil prisnedskrivningen utgjøre ca. kr 1,90 pr. kg matpotet, og kostnadene knyttet til prisnedskrivning vil med 5 000 tonn reguleringspotet komme opp i 9,5 mill. kroner.

Opplegg for gjennomføring av reguleringen

GPS har utarbeidet egen prosedyre for gjennomføring av reguleringen etter mønster for utbetaling av tilskudd til fabrikklevering eple. Prosedyren skal sikre at GPS til enhver tid har oversikt over innmeldt og levert kvantum i forhold til tildelt reguleringskvote, og skal også sikre at GPS refunderer reguleringskostnader på en trygg måte.

SLF har ansvar for å kontrollere at reguleringen blir gjennomført på en forsvarlig måte, jf. retningslinjens § 3-7 om opplysningsplikt og § 3-8 om kontroll.

Kostnadsposter knyttet til gjennomføringen av reguleringstiltaket

Prisnedskrivning

En prisnedskrivning på kr 1,40 pr. kg matpoteter og et reguleringskvantum på 5 000 tonn gir en total prisnedskrivingskostnad på kr 7 000 000. GPS utbetaler prisnedskrivingsmidler til HOFF etter HOFFs mottak av reguleringspotet. HOFF forestår oppgjør for reguleringspoteten til produsent.

Lagerleie

HOFF får i inneværende sesong gjennom avrensordningen for poteter tilstrekkelig råvare til sin planlagte potetmelproduksjon. Avsetningstiltaket for matpoteter gjennomføres likevel med de minste kostnadene ved bruk av reguleringspoteten som råstoff til HOFFs potetmelproduksjon.

HOFFs produksjon av potetmel basert på reguleringspoteter, må lagres. Etter HOFFs vurdering, må HOFF påregne å lagre potetmelet basert på reguleringspoteten som råstoff, fra ett til tre år. GPS og HOFF har forhandlet og blitt enige om at reguleringen skal bære kostnader for lagring i to år, uavhengig av den faktiske lagringstiden, og at lagringskostnader skal utbetales til HOFF snarlig etter at reguleringsproduksjonen er avsluttet. En avtalt lagerleie på kr 0,35 kr pr. kg potetmel pr. år, vil med 2 års lagring og reguleringskvantum på 5 000 tonn innebære en total kostnad på kr 595 000. Kr 595 000 utgjør et maksimumsbeløp, faktisk lagerleie utbetales til HOFF i forhold til mengde reguleringspotet.

Rentekostnader

Rentekostnader knyttet til ekstra lager av potetmel er vurdert og beregnet på samme måte som lagerleie. Renteberegning er gjort ut fra lagring i to år, en tilvirkningskostnad på kr 5,00 pr. kg potetmel og en rente på 5 % p.a. Maksimal rentekostnad utgjør etter dette kr 425 000 (forutsetter et reguleringskvantum på 5 000 tonn). Faktiske rentekostnader skal utbetales til HOFF snarlig etter at reguleringen er avsluttet på basis av mengde reguleringspotet.

Fraktkostnader

Etter GPS' søknad skal potetprodusent belastes for frakt av reguleringspoteter for inntil 200 km. For frakt ut over 200 km, skal det gis tilskudd med 10 øre pr. kg for frakt 200 – 300 km, med 20 øre for frakt 300 – 400 km og med 30 øre for frakt over 400 km. Det største reguleringskvantumet av matpotet har vi på Østlandet, mens HOFFs produksjonsanlegg for potetmel er i Hedmark (HOFF Brumunddal), i Trøndelag (HOFF Sundnes Brenneri) og i Rogaland (HOFF Jæren).

HOFF har i sine forhandlinger med GPS gitt uttrykk for at det vil etterstrebtes å ta inn reguleringspoteten på nærmeste produksjonsanlegg. Tid til rådighet for å gjennomføre reguleringen og tilgang på råstoff ved HOFFs ulike produksjonsanlegg, er faktorer som påvirker hvor HOFF kan gjennomføre "reguleringsproduksjonen". Disse forholdene er det vanskelig for partene å planlegge før eventuell regulering iverksettes. GPS har i sin søknad budsjettert med kr 750 000 for å dekke fraktkostnader (halvparten av reguleringskvantum på 5 000 tonn fraktes minimum 400 km). Det er imidlertid stor sannsynlighet for at reguleringen kan gjennomføres med mindre transportkostnader enn dette.

HOFFs administrasjonskostnader

I forbindelse med eventuell regulering, skal det tas kvalitetsprøve av hvert enkelt potetparti for å bestemme andelen matpotet. GPS og HOFF er enige om at HOFF skal ha en godtgjørelse på kr 100 pr. prøve. Videre skal HOFF ha en godtgjørelse på kr 100 000 for å dekke kostnader til logistikk, ledelse, regnskap og revisor dersom reguleringskvantumet utgjør 5 000 tonn. Dersom kvantumet er mindre enn 5 000 tonn, skal HOFF ha fast godtgjørelse på kr 25 000. Restbeløp skal utbetales i forhold til regulert kvantum.

Møtet var slutt kl. 12:20